

TORONTAL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Az ankét-bizottság a szkupstinára bizza a döntést az adamsthali panama dolgában.

Beograd, febr. 10.
Az ankét-bizottság plenumának tegnap kellett volna foglalkoznia az adamsthali panama ügyében hozott két javaslattal, amelyek közül egyiket az ellenzék, a másikat pedig a kormányfőbbség nevében Trifunovity Rankó terjesztett be. Mielőtt azonban határoztak volna, a bizottság klerikális tagja, Hodzsár, egy közvetítő javaslatot terjesztett be, amelyet a bizottság

tizennégy szavazattal tíz ellenében el is fogadott. A közvetítő indítvány szerint:

a szkupstina saját kebelében hozzon javaslatot, hogy mindazon személyek ellen, akik az ankét-bizottság jelentése szerint vétkesek az adamsthali panamában, a fennálló törvények szerint járjanak el.

A kormány utasítsa a közlekedési minisztert, hogy a vasutak adminisztrációs szolgálatát sürgősen szervezze át és tegyen

főrvényszerű intézkedéseket a korrupció megszüntetésére.

A csekk ügye, amelynek ellenértékét Pasity Rade felvette, más elbírálás alá tartozik.

Az ankét-bizottság nem tartja magát illetékesnek arra, hogy az ilyen különféle bizalmi alapok kifizetéseinek ügyébe beleavatkozzék. Ha a szkupstina úgy fogja találni, hogy az ilyen diszkrecionális alapok is ellenőrzés alá kerüljenek, úgy erre nézve a kormányt utasítani kell.

A politikai élet teljesen eseménytelen.

Beograd, febr. 10.

A politikai életben tegnap alig volt valami esemény. Uzunovity miniszterelnök a délelőtt folyamán rövidebb ideig tanácskozott Mihajlovity Ilijával, a radikális-klub elnökével. A konferencia állítólag az ankét-bizottság ülésével, illetve annak határozatával foglalkozott.

Az újságírók megkérdezték a miniszterelnököt, hogy mi igaz abból a hírből, hogy az ankét-bizottság kormány-párti tagja, dr. Hodzsár, az ellenzék javaslata mellett fog szavazni. És hogy mennyiben befolyásolná ez a kormány mai helyzetét. Uzunovity erre csak azt felelte: majd meglátjuk!

A hírlapírók azon kérdésére, hogy mi a véleménye Radics Szeptán békülékenyebb magatartásáról, azt mondotta a miniszterelnök: En nem látom, hogy ez a hangulat megváltozzon!

Vukicsevity Velja közoktatásügyi miniszter délben audiencián volt a királynál. A kihallgatás után fölkerest a miniszterelnököt, akinél jelentést tett a kihallgatás lefolyásáról.

Jánity Voisláv és Mihajlovity Ilija délben Uzunovity miniszterelnöknel jártak. Az értekezletről az a hír terjedt el, hogy összefüggésben van a vallásügyi reszortnak Jánity Voislávval való betöltésével. Amikor Jánity és Mihajlovity távoztak a miniszterelnöktől, az újságírók érdeklődésére Mihajlovity megerősítette azt, hogy Jánity kinevezése küszöbön áll.

Kína kártalanítani fogja a külföldi állampolgárokat, akiknek kedvezményeit megszüntetik.

London, febr. 10.

A kantoni kormány elnöke kijelentette hírlapírók előtt, hogy Sanghaiba való bevonulásuk alkalmával kiáltványt fognak közzétenni, amelyben megszüntetik a külföldiek kiváltságait. Ugyancsak megszüntetik az összes külföldi koncessziókat. A kínai állam a külföldi állampolgárokat kártalanítani fogja.

Radicsék vádirata alkotmány sértéssel vádolja a belügyminisztert.

Beograd, febr. 10.

A szkupstina képviselői klubjában tegnap osztották szét a Radics-párt által Makszimovity Bózsó belügyminiszter ellen tett följelentés szövegét az egyes képviselőknek.

A Radics-klub följelentése a miniszteri felelősségről szóló törvény

alapján vádolja Makszimovity belügyminisztert az alkotmány 5., 11., 14., 69. és 107-ik szakaszának megsértésével. Továbbá a képviselőválasztási törvény 92., 95. és 97-ik szakaszainak megsértésével.

A részletes indoklása a följelentésnek, fölcsorolja mindazokat a választási visszaéléseket, amelyeket a

Vajdaságban észleltek. A följelentéshez csatolták Kossutics, Radics Pavle, Crnjac és Krajaec képviselők jelentéseit, amelyek az egyes választási helyeken tapasztalt visszaélésekről szólnak.

A belügyminiszter elleni följelentést ötven képviselő írta alá, közöttük három földmives-párti.

A portugál forradalom a katonai diktatura megbuktatására törekszik.

Bécs, febr. 10.

A portugál ügyvivő hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben megcáfolja a portugál lázadásról szóló jelentéseket. A legutolsó kormányjelentések szerint — mondja a nyilatkozat — Porto megadta magát.

Madridi jelentések szerint, ezzel szemben megállapítják, hogy Portóban a legnagyobb hevességgel fo-

lyik a harc, amely ma már kétség-telenül az uralkodó katonai diktatura bukásával fog végződni.

Amint a jelekből megállapítható, nem katonai lázadásról, hanem forradalomról van szó, amely Carmo-na tábornok diktátor megbuktatására irányul.

A katonai diktatura könnyelmű gazdálkodása okozta azt a súlyos gazdasági válságot, amely a lakos-

ságot tulajdonképpen forradalomba kergette.

A portoi kikötőben horgonyzó ágyunaszádok a felkelőkhez csatlakoztak.

Portugália és Spanyolország között megszakadt tegnap a postai, távírdai és vasúti összeköttetés.

Gomez tábornok, az oportoi katonai főparancsnok csatlakozott a forradalmárokhöz.

A választói névjegyzék kiigazításáról szóló törvényjavaslat módosítását kéri Pribitosevityék.

Beograd, febr. 10.

Demetrovity Juráj függ. demokrata képviselő törvényjavaslat módosítást nyújtott be a házelnökhöz a választói névjegyzékekről szóló törvényjavaslat első pontjához.

Az első pont módosítása a javaslat szerint így hangzana: A választói névjegyzékbe felveendőek mindazon egyének, akiknek a törvény értelmében választójoguk van, tekintet nélkül arra, hogy megkapták-e az illetőséget abban a községben, vagy nem, ahol szavaznak.

Radicsék az adamsthali panama ügyének erélyes és gyors elintézését sürgetik.

Zágreb, febr. 10.

A Radics-párt képviselői tegnap konferenciát tartottak, amelyen a párt magatartásának megállapításával foglalkoztak, a költségvetési vita során.

A Radics-párt elhatározta, hogy a költségvetés ellen szavaz, mint-hogy csak egy széleskörű koalíciós kormány munkája iránt viseltethetnek bizalommal. A mostani kormányt a nemzet kisebbségének kénytelen tekinteni.

A Radics-párt az ankét-bizottság

ismeretes javaslatkérésével is foglalkozott. A pártnak az a felfogása, hogy

a nemzetgyűlés nyolc napon belül küldjön ki egy vizsgáló-bizottságot, amely állapítsa meg, hogy van-e elég ok arra, hogy dr. Koity, dr. Sztojadinovity, dr. Jankovity Velizar és a többi miniszterek, a kik az adamsthali panamában érdekelve voltak, a bíróságnak kiadhatók-e vagy sem.

Az igazságügy-miniszter utasítsa továbbá az államügyészt, hogy Pasity Radeval szemben azonnal járjon el a fennálló törvények rendelkezései alapján.

TÖZSDE

Február 9.

100 dinár ma

Budapesten 10-01 pengő.
Zürichben 9-13 sv. frank.
Bécsben — silling.
Triestben 40-90 lira.
Prágában 58-92 cseh kor.

Értékpapírok: Déleukor 85, Nasici 164, Ganz-Danubius 176, Ganz vilamos 134, Magyar Hitel 82-10, Olasz Bank 58, Pesti Hazai 228.

Alapos kritika alá kell venni a közoktatásiügyi intézményeket.

Beograd, febr. 10.

Dr. Radonity, a pénzügyi bizottság elnöke tegnap délelőtt Uzunovity miniszterelnöknel járt, akinek hír szerint, egyes költségvetési dolgokról adott felvilágosítást.

Radonity kijelentette, hogy a kormány két kategóriába osztja a budget rendkívüli hiteleit. Az első kategóriába tartoznak a jogi avanszmánok, a második kategóriába pedig a közgazdaságiak. Radonity kijelentette továbbá, hogy a maga személyére nézve, nem hivatott a rendkívüli hitelek igénybevételének, minthogy a kormány tagjainak elég idejük volt a költségvetés összeállítására.

A pénzügyi bizottság elnökének véleménye szerint, egyes költségvetési tételekkel alaposabban kell majd foglalkozni a részletes vita során. Így különös figyelmet igényel a közoktatás sorsa. Egy speciális bi-

zottságot kellene alakítani, amely a gimnáziumok sorsával foglalkoznék. Leghelyesebb volna ezt egy törvényjavaslattal rendezni.

Az országban a gimnáziumok száma 174, amelynek kilencvenhét ezer tanulója van. Ezzel szemben a szakiskolákban összesen 276 tanulóval oktatnak. Ez tehát teljesen egészségtelen állapot.

Sokat foglalkoznak a hadsereg személyi ügyeivel is — mondotta Radonity. Azt állították például, hogy tulsok tábornoka van a hadseregnek. Ezzel szemben a beogradi egyetemnek 247 tanára van, akik közül 140 divíziós tábornoki rangban van. A hadseregnek pedig a divíziós tábornokok száma ötvennégy. Kétségtelen, hogy az egyetemen is redukálni kell a tanárok számát, de nem személy, hanem a katedrák szerint.

Készülődések a községi választásokra.

A szerbiai községi törvény kiterjesztése esetén koalícióba tömörülnek a pártok. — Az egységes törvény meghozatala önnálló fellépésre bírja az egyes csoportokat.

Hogy alakul a jövő városvezetőség.

Beckerek, febr. 10.

Legutóbb felvetődött a községi választások eszméje. A Vajdaságban, mint ismeretes, mindenütt kinevezett városi, illetve községi vezető és kinevezett képviselőtestületek intézik a városok, illetve a községek ügyeit. A miniszterelnök egyik nemrégiben elhangzott nyilatkozatában kijelentette, hogy a községi választások ideje nincs messze és a kormány, ha más megoldást nem talál, a szerbiai községi törvény alapján fogja kiírni a községi választásokat. A törvényhozói választások kétségtelenül igen fontosak és nagy befolyással vannak a lakosság helyzetének javulására, vagy rosszabbodására, de még nagyobb gyakorlati jelentősége volt a tartományi választásoknak, mert az ezeken választott képviselők közvetlen felettesei a községek és városok önkormányzati testületeinek. A legközvetlenebbül van érintve a lakosság a községi választásoknál, amelyek a városi, illetve a községi vezetőséget és a képviselőtestületet választja.

Bár a községi választások idejétől még előreláthatólag messze vagyunk, nem érdektelen megszólaltatni a helyi politikai köröket, milyeneknek találják a helyzetet ilyen szempontból, milyen jóslásokba bocsájtkoznak arra az eshetőségre számítva, hogy a közeljövőben kiírják a községi választásokat.

A községi választások lefolytatása két törvény alapján történhetik. A szerbiai és az új egységes községi törvény alapján, amely jelenleg tervezet alakjában fekszik a törvényhozó miniszter asztalán. A szerbiai törvény szerint, az a párt, amely többséget kap a választásokon, elnyeri a városelnöki, illetve a községelnöki, vagyis a polgármesteri, helyesebben bírói széket, a tanácsosi, illetve előljárói helyeket és a képviselőtestület mandátumainak hetvenöt százalékát. Ez a körülmény csak a nagy pártoknak kedvez. Abban az esetben, ha a szerbiai községi törvény lesz a választásoknál mérvadó, a pártok részére

nem marad más hátra, minthogy kooperációt keressenek a többi pártokkal.

Az egyik ellenzéki nyilatkozó véleménye szerint, abban az esetben, ha a radikális-párt ismét a magyar-párttal kötne megegyezést, az ellenpártok mind egy táborba tömörülnek, ha el tudják háritani azokat az okokat, amelyek a tartománygyűlési választások idején az együttműködést lehetetlenné tették.

A másik megoldás egészen más helyzetet teremtene. Az új egységes községi törvény azt mondja, hogy ötszáz polgár egy képviselőtestületi tagot választ, vagyis Beckerek hatvan és a képviselőtestületi tagságokon az összes pártok, amelyek elérik a hányadost, arányosan osztozkodnak, céltalanná tenné a kooperációt a kisebb pártok részére, mert a választáson amugyis bejutatnak néhány tagot az önkormányzati testületbe, a választás pedig erőpróbája lenne, hogy voltaképpen melyik párt mennyi szavazó felett rendelkezik. A legutóbbi kooperációs pártalakulatok folytán egyik párt sincs voltaképpen tisztában, mennyi a választói száma.

A kombinációkból, bár a választásokig sokszor megváltozhatnak, mégis érdekes kép alakul ki a jövőről és a képviselőtestület összetételéről.

Oroszország lakossága tízenkét millióval emelkedett.

Moszkva, febr. 10.

A szovjet területén végrehajtott általános népszámlálás első eredményét most tették közzé. Ezek szerint a lakosság létszáma 143 és fél millió. Ugyanezen a területen az 1897-iki népszámlálásnál 104 millió ember lakott.

A központi statisztikai bizottság 1914. évi adatai alapján a lakosság 135 és fél millió volt, amely szám a háború, forradalom, emigráció, járványok folytán 1920-ig 131 és fél millióra csökkent.

Oroszország lakossága tehát 1920 óta 12 millióval szaporodott.

Az angol konzervatívek offenzívája az angliai szovjetkövetség ellen.

London, febr. 10.

A parlament tegnapi megnyitóján látható volt, hogy a konzervatív-párt számos tagja szorítani

akarja a kormányt arra, hogy erélyesen lépjen föl az Angliában tartózkodó szovjetkövetséggel szemben.

Májusban kezdődik az első gazdasági világtalálkozó.

Genf, febr. 10.

Május 4-ikén kezdődik meg a Népszövetség védnöksége alatt az első gazdasági világtalálkozó. A kongresszuson huszonöt nemzet har-

mincöt delegátusa készíti elő a tárgyalásra kerülő anyagot.

A gazdasági világtalálkozást megelőzi a népszövetségi ligák brüsszeli értekezlete, amely február 21-ikén ül majd össze.

A diákok között terjed a nátha-járvány.

Egy becskerekeli tanintézet angolcadik osztályában négy tanuló látogatja az előadást. — A városi főorvosi hivatal nyilatkozata.

Beckerek, febr. 10.

A spanyoljárvány terjedése komolyan aggasztja Beckerek lakosságát. Bár a betegségek abszolút enyhe lefolyásúak és néhány szörványos esetet kivéve, nem jártak komplikációkkal, mégis attól tartanak, hogy a megbetegedések feltámasztják az 1918-as, még élénken emlékeztető időszakot, amikor valóságos aratott a spanyol rém.

Hogy a közönséget némileg megnyugtassuk, érdeklődtünk a Beckerek városi tisztviselői hivatalában, ahol kijelentették, hogy a spanyolnátha Beckereken korántsem olyan veszedelmes, ahogy a pesszimizisták azt megítélik. Az orvosokat felhívtuk, hogy

minden spanyolnáthás megbetegedést azonnal jelentsenek, eddig azonban egyetlen eset sem fordult elő, amelyben konkrétan megállapíthatók volna a spanyol jelenlétét. Az orvosok közlése szerint,

rengeteg náthás, influenzás beteg kezelnek Beckereken,

egyiküknél sem tapasztaltak azonban olyan szimptomákat, amelyekből a spanyolnátha fellépésére lehetne következtetni. Az egészségügyi hatóság mindazonáltal megtett minden óvintézkedést, hogy veszély esetén megakadályozza a járványos betegség terjedését.

A bolygó becskerekeli.

Beckerek, febr. 10.

Megírta a Torontál, hogy a temesvári államrendőrség a múlt hét szerdáján letartóztatta Reyszer Lajos volt becskerekeli nyelvtanítót, akit a múlt év augusztusában utasítottak ki Romániából és a tilalom ellenére újból visszatért, most már másodszer Temesvárra.

Hogy Temesvárról miképpen tért vissza jugoszláv területre, megszökött a rendőrségi fogdárból, vagy pedig átadták a román közegek az SHS hatóságoknak, egyelőre még nem tudni, mindössze annyi a tény, hogy a becskerekeli rendőrségnek bizalmasan a tudomására jutott, hogy a hányatott életű, nyugtalan természetű fiatal ember, aki már annyiszor foglalkoztatta a sajtót,

ismét visszatért Beckerekre.

Reysert valaki felismerte az állomásán és értesítette megérkezéséről Kozlovácski Milán detektívet, akit azonnal a keresett delikvens Frankopanov (Rozgonyi) utcai la-

A megnyugtató nyilatkozatra szükség van, mert a tegnapi események ismét megrémítették a lakosságot.

A diákok között ugyanis járványos nátha lépett fel,

amely igen sok középiskolai tanuló kényszerített az ágyba. Különösen a becskerekeli gimnáziumban történt sok megbetegedés. A magyar tagozat nyolcadik osztályában például tizenkilenc tanuló beteg

és csak négyen látogatják az előadásokat. A hatodik osztályban huszonnyolc hiányoznak, ami a tanulók létszáma felének felel meg. A többi osztályokban is sok a náthás beteg. Hasonlóképpen számos megbetegedés történt a szerb tagozatban is, bár itt lényegesen kevesebb a hiányzóak száma. A többi becskerekeli iskola növendékei is sokat szenvednek a náthaláztól, amely erősen terjed a diákok között. Az Engel-féle konviktus növendékeinek megtiltották, hogy az épületet elhagyják, mert a fiuk közül néhányan megbetegedtek és a vezetőség nem akarja, hogy a betegség terjedésének esetleg tápot adjon.

Bár a fentebbi jelenségek a betegség könnyű lefolyásánál fogva nem adnak különösebb aggodalomra okot, mégis tanácsos az óvatosság és — kerülni a meghűlést.

kása elé sietett és ott várta be a pályaudvarról hazatérő fiatal embert. A detektív és Reyszer ellenkező irányból igyekezett a közös cél felé és

éppen a kapubejáratnál találkoztak.

A törvény nevében letartóztatom — hangzott a szigorú parancs.

Reyszer könyörgésre vette a dolgot és megkérte a detektívet, hogy engedje be a lakásába, Kozlovácski azonban hajthatatlan maradt és bepiserte a rendőrfőkapitányságra.

Reyszer Lajos egyelőre a négy napos rendőrbírói büntetését tölti ki, ezalatt lefolytatják a nyomozást — annak kiderítésére, miképpen lépte át már másodszer a határt és hogyan távozott Romániából. Az igazolatlan határátlépés címén kirótt büntetés kitöltése után

átadják a becskerekeli ügyészségnek,

amely még korábban elrendelte Reyszer elővezetését.

HIREK

Eljegyzés. Bergenthal Miksa gabonakereskedő leányát, Irént, eljegyezte Salamon Lajos, Zsablja. (Minden külön értesítés helyett.)

Házasság. Molnár Antal borkereskedő. Debeljácsa és Wisrowski Mariska Velikibeckerek. f. hó 10-én Debeljácsán házasságot kötöttek.

Pápai kitüntetés. Rodics P. Ráfael Beograd-szmederevói érsek, bánsági apostoli kormányzó ünnepeles nagymise keretében a napokban nyújtotta át Grósz Mihály tomaseváci földbirtokosnak és feleségének, a katolikus egyház nagy jöttevőinek a pápai kitüntését, a „Pro ecclesia et pontifice” érdemelet. Grósz Mihály és felesége templomot építtetett Tomasevácon, azt harangokkal szerelte fel, azonfelül pedig az egyházközség fenntartására harminckét hold földet adományozott.

Dávid és Góliáth. Ótestamentumi monumentális film, ma, csütörtökön és holnap, pénteken az „Orient” bioszkopban.

Ritka színházi eseménye lesz Beeskereknek a Játék a kastélyban előadása. A próbák nagy sikere után, melyre a Molnár darab színrehozatala a Beeskereken megszokott és műkedvelőktől elvárható mértékű sikeressé tülhaladja. A kiállítás népszerűsége, az előadás gördülékenysége olyan sikert biztosítanak az estélynek, amelyre már régen nem volt példa. A fűtőkészülékek elkészültek és már fűtenek is. A Játék a kastélyban február 11., 12. és 13-án, vagyis pénteken, szombaton és vasárnap kerül színre a Városi Színházban. Az előadások mindenkor 8 óraor kezdődnek, szombat kivételével, amikor a bálókra való tekintettel fél nyolckor kezdődik az előadás.

Átszervezték a molini postát. A Novacrnja melletti Molin községben a napokban nyílt meg az új postahivatal. A postahivatal jelentősen kibővült és rendeltetésének inkább meg fog felelni mint eddig, amikor a jelentős forgalom lebonyolítása nehézségekbe ütközött. A posta átszervezésével kapcsolatosan új telefonközpont is létesült. Az új telefonközpont kapcsol telefonbeszélgetéseket és elfogad meghívásokat is. Egyidejűleg megnyílt a távirdahivatal.

Dávid és Góliáth. Ótestamentumi monumentális film, ma, csütörtökön és holnap, pénteken az „Orient” bioszkopban.

A Humanitas zsidó nőegylet műsoros táncdelutánja. Az agilis Humanitas zsidó nőegylet folyó hó 13-án, vasárnap délután négy órakor a Szrpszka Kruna nagytermében műsoros táncdelutánt rendez, melynek műsorán a kacagató számok mellett a komoly művészet is helyet kapott. A műsor a következő: Loeve: Balladák. Énekli: Trébits Manó. Leo Delibes: Coppélia ballet. Táncozja: Périty Jelkica. E. Kálmán: Cirkuska Princeza. Verdi: Ária Traviatából. Dienzl Oszkár: Liliomszál. Zerkovitz Béla: Aranymadár operettből. Énekli: Fühl Nándorné. Grotoszk charleston. Táncozja: Kerschner Lilly és Kohn Sándor. Noti Károly: Oroszlánszelidítő. Bohózat 1 felvonásban. Előadják: Spitzer Rózi, Pollák László, Deutsch Jenő, Auspitz Gyula, Feldmann Lipót.

Háromszázezer dinárt sikkasztott az alibunári járási pénzügyigazgató.

Pancevó, febr. 10.

Nagy arányú sikkasztás ügyében nyomoztak néhány nap óta a pancevói pénzügyigazgatóság kiküldöttei Alibunáron. A községből érkezett névtelen följelentés ugyanis különféle szabálytalanságokkal vádolta Singer Hugó alibunári járási pénzügyigazgatót.

A pancevói kerületi pénzügyigazgatóság a legnagyobb diszkrécióval megindította a vizsgálatot, amely azzal a meglepő eredménnyel járt,

hogy háromszázezer dinár elsikkasztását bizonyította rá Singer Hugóra

A megtévedt járási pénzügyigazgató még a vizsgálat folyamán megszökött, de a környék egyik falucskájában elfogták és a pancevói ügyészség fogházába szállították.

Singer Hugó kihallgatása során több terhelő vallomást tett más személyek ellen is, úgy hogy a vizsgálatot most ebben az irányban is lefolytatják.

Büntetik a mérges anyagokat árusító kereskedőket.

Számos feljelentés történt. — Négyezer átmaros bírság a kékkő árusítása miatt.

Beeskerek, febr. 10.

A „Torontal” tegnapi számában részletesen foglalkoztunk a beeskereki pénzügyőrök eljárásával, akik mérges anyagokat árusító kereskedőktől írásbeli engedélyt kérnek. A pénzügyőrök az illetéktörvény 120 ik tételszáma alá hivatkozással árusítási engedély felmutatását kérik, amely ezer dinár okmánybélyeggel van felszerelve.

Érdeklődünk illetékes helyen a pénzügyőrök eljárása iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a közvetlen adók igazgatóságától rendeltet érkezett, amely a kereskedések szigorú ellenőrzésére hívja fel a pénzügyi és rendőri közegeket és ök ennek szellemében jártak el, amikor a pénzügyőrököt ilyen megbízatással kiküldték. Az illetéktörvény 52 ik szakasza előírja, hogy olyan esetekben, amikor megállapítást nyer, hogy az illetőnek nincsen árusítási engedélye, szigorú büntetést ír elő. A büntetés a rendes illetéknek négyszerese és külön 4280 dinár. A felügyelet jogát a rendőrhatalóságon kívül, a pénz-

ügyi ellenőrző közegekre ruházta, amelyeknek köteleességévé tette, hogy a feljelentéseket azonnal megtegyék az elsőfoku rendőrhatalóságnál.

Hogy melyek azok a mérges anyagok, amelyeknek árusítása engedélyhez kötött, arról az egészségügyi minisztérium 1921 január 29-én kelt 2751 es számú szabályrendelete és ennek póllásául, illetve kiegészítésül kiadott 1921 április 16 ikán kelt 11354-es számú rendelete intézkedik. A szabályrendelet és a rendelet szerint engedélyhez kötött többek között a következő ismertebb méregtartalmú cikkek árusítása: Borax, vaselin, glaubersó, gipsz, zselatin, káliumnitrát, káliumszulfát, karnin, natr. szulfát, kén, amóniak, kékkő, fehér vitriol, higany, zöldkő, karbolsav, methil alkohol, ólomkarbonát, ólomcukor, sósav, ezüstnitrát, kénsav stb.

Az új rendelet alapján a beeskereki központi főszozgabiroshoz máris számtalan feljelentés érkezett, amelyeknek elbírálása a napokban történik meg.

Oroszlánszelidítő és a Szardiniakirály a vadlottak padján.

Két újabb sajtóper a beeskereki törvényszéken.

Beeskerek, febr. 10.

A beeskereki törvényszéken két újabb sajtóper indítottak. A beeskereki református egyház presbitériuma kiadásában és Szabó Zoltán ref. lelkész szerkesztésében megjelenő egyházi folyóirat miatt az ügyészség a sajtótörvény alapján eljárást indított a lapot előállító Schneller és Göschl Testvérek nyomdácég ellen. Az eljárás megindítására az szolgáltatott okot, hogy a lapot előállító nyomda elmulasztotta a nyomda nevét és címét feltüntetni. A feljelentés mellé az ügyészség mellékelte a Református Egyházi Közlöny egyik számát, amelyről valóban hiányzik a nyomda cégjelzése. A nyomda elleni feljelentéssel a közeli napokban foglalkozik a törvényszék vádtanácsa.

Ugyanez a tegnapi nap folyamán adták be a második sajtóper. A feljelentő Dániel Adám, a beeskereki Orient mozi tulajdonosa, aki hitelrontás és sajtó utján elkövetett rágalalmazás címén perli Milován és Kohn Flóra mozi-tulajdonosokat, a Balkán Bioszkop birtokosait. A feljelentés szerint, a Balkán mozi röpiratokat terjesztett, amelyeken az Orient moziról úgy emlékezett meg, hogy selejtes, har-

madrendü filmeket mutat be. A két mozi közötti harc a Maciste című film körül indult meg. Eredetileg két Maciste-film létezik, az egyik az Oroszlánszelidítő, a másik a Szardiniakirály. Az Orient, a tulajdonos nyilttéri nyilatkozata szerint, tévedésből az Oroszlánszelidítőt hirdette a Szardiniakirály helyett. A Balkán-t viszont a tulajdonos állítása szerint, súlyos károsodás érte, mert az Oroszlánszelidítőt még korábban ö kötötte le s így a közönség abban a hitben tódul az Orient moziba, hogy ott az Oroszlánszelidítőt adják, viszont a később bemutatásra kerülő Maciste filmre, az „igazi” Oroszlánszelidítőre nem volna publikum, abban a hitben, hogy az azonos a Szardiniakirályal.

Az Orient tulajdonosa feljelentésében sajtó utján elkövetett cselekménynek minősíti a röpiratháborút és a sajtótörvény alapján kéri a konkurrens vállalkozó szigorú megbüntetését.

A pör főtárgyalása előreláthatólag nemesak a jogszivlágot, hanem a moziátogató közönséget is közelről fogja érdekelni, mert azon fog eldölni, kinek van igaza a kétarcú Maciste közül, a Szardiniakirálynak, vagy az Oroszlánszelidítőnek.

A Balkán Bioszkopban szombaton és vasárnap „Cirkus Belly”, két rész egyszerre, Harry Piel legújabb filmszenzációja, mely most aratja Budapest premiér-mozijaiban óriási sikereit. Az egész világ sajtója a legnagyobb elragadtatással nyilatkozik Harry Piel e remek alakításáról, ahol ismét alkalma van félelmet nem ismerő bátorságát, ügyességét és merészségét bemutatni. Itt mint vadállatidomító és trapézművész mutatkozik be a legesdálatozabb mutatványokkal. Amit egy színes cirkuszélet nyújthat, amit a fantázia elképzelt, ebben a filmben Harry Piel mindent megvalósít és ezen alakítása bizonyára sokáig fog a közönség emlékezetében élni. — Jegyek már kaphatók.

Felfedezték a spanyolnátha kórokozóját. Londonból jelentik, hogy a Paul-kórház két orvosának sikerült orrszekretumból és vérből oly csirát kitenyésztenie, amelyben a spanyolnátha kórokozóját látják.

Dávid és Góliáth. Ótestamentumi monumentális film, ma, csütörtökön és holnap, pénteken az „Orient” bioszkopban.

Egy ember, aki soknak találja a fizetését. Kopenhágából jelentik, hogy Keresztély király felszólította a miniszterelnököt, hogy tegyen javaslatot a királyi civillista leszállítására.

Filmbemutató: Dávid és Góliáth. Az utóbbi időben a filmpiacon egyre nagyobb teret hódított az olyan filmek gyártása, amelyek elvonnak bennünket a mai sivár jelenről és a mythikus idők álomszerű meséibe, történeteibe, ringnak el. Elég ha a X. Parancsolatra, a Rabszolgakirálynőre utalok csak. Ilyen csodáhatású filmet mutatott be tegnap az Orient Bioszkop a Dávid és Góliáthban. Az embernek szinte a lélegzete eláll a grandiózus munka láttára, amit a filmrendező és a színészek végeznek. A film pompája: a színészek nagyszerű és stílusos játéka. A tömegek óriási volta és a díszletek, ruhák, felvonulások pazar gazdagsága. A film a közönség osztatlan tetszésével találkozott.

A klasszikus zene-estély műsora. Jackó kiváló zenekara ma, csütörtökön megismétli a máris kedveltté vált klasszikus zene-estélyt a Kaszinó éttermében. A nagysikerűnek ígérkező klasszikus zeneestély műsora a következő: Strauss J.: Egyiptischer Marsch. Beethoven: Egmont, nyitány. Verdi: Rigoletto. Fantasie. Fibich: (Arang. Jean Kubelik) Poeme. Drola Franz: Souvenir. Violin-szólók. Tschajkowszky: Dornröschen, Balett-Suite. Meyerbeer: Fackeltanz. Leoncavallo: Mattinata. Urbach: Ein Plauderstündchen mit Delibes. — Belépődíj nincs.

Dávid és Góliáth. Ótestamentumi monumentális film, ma, csütörtökön és holnap, pénteken az „Orient” bioszkopban.

Coolidge nem jelölteti magát többé. A Newyork Herald jelentése szerint, Coolidge elnök elhatározta, hogy nem jelölteti magát többé az elnöki méltóságra.

A városi kertészet felfrissítette virágkészletét. Pompás azáliák, gyönyörű cyclamenek, szebbnél-szebb primulák, levágott virágok, ugyanmint szinpompás rózsák és szegfűk és másféle nyíló virágok, szobanövények óriási választékban leszállítottak. (Bajza utca.) Ugyanott kaméliák is beszerezhetők.

Orient Bioskop DÁVID ÉS GÓLIÁT.

Csütörtökön, febr. 10-én 5, 7 és 9 órákor
Pénteken, febr. 11-én 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/12-ig, d. u.
4—5-ig. Vasár- és ünneppalok
d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor

A „BEN HUR” testvérfilmje 9 felvonásban.
Monumentális film az ó-testamentomból.
A főszerepekben: J. Gordon Edwards, Nerio
Bernadi, Guido Trento, Edy Darocla és Violet
Mersereau.

Jön! Pokol, világégés. Jön!

Halálra ítélték a gyilkos adai lakatost. Jelentették annak idején, hogy Huszák István adai lakatost, 13 éves fia meggyilkolása miatt, az elsőfokú bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte. A noviszádi tábla tegnap foglalkozott Huszák bűnyűgyével, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Huszákot kötél általi halálra ítélte.

Dávid és Góliát. Ótestamentumi monumentális film, ma, csütörtökön és holnap, pénteken az „Orient” bioszkopban.

Dr. Schwere Rudolf fogorvos sürgős elutazása miatt, rendeléseit körülbelül 8—10 napra beszüntette.

TUNGSRAM rádiólámpa

minden rádió vevőképességét fokozza. 2148 Gyári fölerakat: VOLTA R.-T. VELIKIBESKEREK

Álarcosbát a Centrálban. A becskeréki kereskedelmi alkalmazottak szervezete február 12-én, szombaton este fél kilenc órai kezdettel a Centrál (Club) kávéház összes termeiben álarcos- és jelmez-bálat rendez. A jelmezben megjelentek részére kötelező a meghívó. Aki tévedésből meghívót nem kapott volna, az forduljon kérelmével Veréb Pálhoz (Perger-féle üzlet, pénzügyi palota). A legszebb hölgy részére értékes ajándékot sorsolnak ki. A nagysikerűnek ígérkező táncmulatság tiszta jövedelmét a becskeréki kereskedő ifjak esti tanfolyama céljaira fordítják. A rendezőség felkéri a közönséget, hogy a nemes célra való tekintettel minél nagyobb számban látogassa a táncmulatságot.

Van-e olyan diák, aki még nem vásárolt a „PRAVDA” könyv- és papírkereskedésben? Ezt a mulasztást a saját érdekében pótolni fogja!

Te korhely levest kívánsz lampionolás után? A legfinomabbat kaphatod minden vasárnap korán reggel Gombár Józsefnél, a Vojvodina mellett (volt Magyar Király helyiség).

A világitás mindig kellemesebb, ha lámpák fából készültek, művészi formában. A Benze Antal és Fia cég Veliki becskerék, mint különlegességeket tart raktáron: függő-, álló-, íróasztal- és éjjeliszekrénylámpákat, valamint falilámpákat. Mind fából készültek, izléses és szerény kivitelű.

Anglia a Népszövetséget kéri közvetítőnek a Kínával való konfliktusában.

London, febr. 10.

A Daily News jelentése szerint, Anglia bejelentette, hogy a Kínával való viszályának az elintézésére igénybe fogja venni a Népszövetséget.

Krumenacker István

nyug. vasúti főfelügyelő vállalt fuvarlevél felülvizsgálatát és vasúti szállításhoz eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések), Veliki becskerék, Etvös u. 5. Fuvarlevelek a „METEOR” irodában, Wilsonov trg 1. (Korona-szállóval szemben) is leadhatók részemre.

Házcsodák épülnek Newyorkban.

Hat hét alatt építettek egy 42 emeletes felhőkarcolót

Newyorknak eddig egy ötvenöt emeletes palota volt a legmagasabb háza, mire Detroit azzal felelt, hogy egy huszonhat emeletes magasabb felhőkarcolót építetett 270 méter magasságban. Newyork erre megadja a tromfot azzal, hogy háromszázhatvan méter magasságu, tehát az Eiffel-toronynál is magasabb, vagyis a világ legmagasabb épületét fogja építeni százötven emeletes. Az épületet már alapozták. A telek négy és félmillió dollárba került, az építkezés az eddigi költségvetési tervek szerint tizennyolc millió dollárba kerül. A vállalkozók évi három millió dollár jövedelmet remélnék ebből a házóriásból, amelyet csakis irodai célokra adnak ki és amelynek forgalmát hatvan lift bonyolítja le.

Egy másik hatalmas építkezése az Uniónak a Hudson-folyammal párhuzamos úgynevezett „expressz vonalon”. Newyork város tanácsa a városi forgalom gyors lebonyolítása érdekében egy nyolckilométeres föld fölötti utat épített, husz méter szélességben, főleg az autók számára. A husz méter magasságu építkezést teljesen betonburkolatú acélból hajtják végre. Három év alatt fognak elkészülni vele. Tizenhárommillió dollár van előirányozva erre a gigászi munkára. Kiszámították, hogy ezen az uton óránként ötezer kocsi lehet elirányítani. Az ut két oldalán gyalogjárót terveznek. A Hudson-folyó tulsó oldalán hasonló magas utat fognak építeni, de már tizennyolc kilométeres hosszúságban negyvenmillió dollár költséggel.

Sport

Törzsvás.

Bécsben tegnap kezdődött meg az internacionális verseny, amelyben 7 győzelemmel és 2 vereséggel egyformán lettek első helyezettek Kazmir (német), Mardi és Carniel (olaszok). A jury hosszas tanácskozás után a tuss arányt véve alapul az első díj első helyére Carnielt, másodikra Mardit, harmadikra Kazmirt ismerte el. A második díjat Chiavatti (olasz), a harmadikat Huber (osztrák) vitte el. Ma kezdődnek a kardversenyek, amelynek favoritjai a magyar versenyzők.

A kladóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

BÁGI SZEZONRA

selyem-, ezüst- és aranycsipkék, bordürok, selyemrojtok, virág- és gyöngydiszkek, az összes báli kellékek legnagyobb választékban. 1610

Nép bank rövidárúosztálya.

Dražba.

300

Novobečejski sreski sud u stvari Žive Radišića Taraš, protiv Laze Mijatova Taraš, radi 2500 dinara i pripadaka odredjuje ovršnu dražbu na nekretnine na području novo-bečejskog sreskog suda u gruntnom zapisniku opštine Taraš grunt. broj 853. A. 1., top. br. 112—123/d. unutrašnjosti uz isključnu cenu od 6000 dinara, kod opštinske kuće u Tarašu 3. marta 1927. pre podne u 9 časova. Vadium 10%. Broj 4958/1926. Od novo-bečejskog sreskoga suda, 28. okt. 1926. god.

4 üres helyiség

a város központjában

azonnal kiadó. 305

Bővebbet Bukovác István áruházában.

Bajza utca 9. szám alatt levő

h. a. z

szabad kézből eladó.

Bővebbet:

Hans Mayer rövidárúüzletében, tejsiac sarkán. 303

Eladók különféle tárgyak

Komplett ezüst evőeszköz, egy Ideal írógép, 26 db márványasztal, hűtőszekrény, sórapparátus, 5 db összerakható cserépkálya, 2 db kokszkályha, továbbá egy nagy álló tükör, különféle butorok, 9. és 10-es számú harisnyakötőgép és 20 méhosalád pergetővel együtt eladó. 301 Bővebbet PIKING JAKAB ügynöknél.

Egy komplett

hálószobaberendezés eladó

Megtekinthető délután 1—2-ig Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 10. sz. alatt.

Vigyázzon a szemérel

Csak szaküzletben vásároljon!

A valódi „ZEISS” szemüvegek gyári lerakata 67

A. MAYERHOFF

Szubotica legrégebb és legmegbízhatóbb szakoptikusánál

Szubotica, V.-Becskerék, Alekszandrova u. 9., Alekszandrova u. 10.

Vendéglősök! Vendéglősök!

Szerzék be azonnal a

műbor és pálinka

elkészítéséhez szükséges

kémiai szert,

valamint a hozzávaló utasítást. 30 dinár előzetes bekiadásra utasítást küld

„HEMIKOS”

kémiai áruk képviselője, Rácsa (Krag.) Szerbia. 278

Kéveköttőponyva

és alkatrészek

bármely gyártmányu

aratógéphez és kéveköttőhöz

(Mc Cormick, Massey-Harris, Deering, Champion, Plano, Milwaukee, Osborne, Walter A. Wood, stb. stb)

1927 február 15-ig mearendelhető

80

Braun Marcel

gépkereskedőnél, Veliki becskerék. Telefon 106. Telefon 106.

Spanyolnátha

ellen a legbiztosabb védekezés a szervezet ellentállóképességét fokozni. Ezt a legjobban a BRAZAY sósorszesz használatával érhetjük el.

Néhány csepp Brazay sósorszesz csapagtesztnek a szájizma és öbögcsik naponta többször szánkat. A mosdóvizhez is keverve a legjobb fertőtlenítő szer, tehát mossuk meg vele kezünket naponta többször. Bedörzsölés és testmasszázs a szervezet ellentállóképességét fokozzuk.

Törv. védve.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és háztart. cikk üzletben.

Vezérképviselet Jugoszlávia területére DESTILAT D. D. ZEMUN.

Csukott, fűtött

249

autótaxik

városi- és turaforgalomra, állandóan a Vojvodina előtt kaphatók. Telefonon kizárólag a 82 sz., saját állomás útján rendelhető.

Magyarul vagy németül tudó földmunkásokat és családokat

február végétől kezdődőleg

Kanadába

szállítunk. Indulás hetenkint.

Minden felvilágosítást szívesen ad

ingyen

a CANADIAN PACIFIC

Beograd, Wilsonov 107., Szombor, R. Kovačić, Pariska 2

Óvakodjatok hamis ügynököktől!